

İstanbul'u Çalıyorlar! • Gülsevin Kıral

Ömer Hepçözer Dedektiflik Bürosu Dizisi 1 • Resimleyen: Suzan Aral •

Çocuk Kitaplar • Roman • 152 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6

MİLLİ KÜLTÜRÜMÜZ • BİREY ve TOPLUM • ZAMAN ve MEKÂN • DOĞA ve EVREN

İstanbul • anıtlar • araştırmak • kültürel miras • dedektiflik • eski eser hırsızlığı • tatil • arkadaşlık • gizem • aklını kullanmak • Yerebatan Sarayı • Süleymaniye Camisi

Çocuk edebiyatımızın sevilen yazarı **Gülsevin Kıral**, “Ömer Hepçözer Dedektiflik Bürosu” dizisinin ilk kitabında yaz tailinde dedektif çırağı olan Mustafa'nın sıradışı bir gizemin çözülmesine yardımcı olmasını konu ediyor. İstanbul, tarihsel miras, araştırma, dayanışma gibi önemli temalarıyla güçlenen kitap, ipucu peşinden koşmayı seven, komik maceralardan hoşlanan okuyucular için birebir. Soluksuz macera, dizinin devam kitabı **Çalınan Kent**'te hız kesmeden devam ediyor.

Her şey, gazetede ki “Dedektif Yardımcısı Aranıyor” ilanıyla başlar. Mustafa yaz tatili süresince, babasının eski polis arkadaşı Ömer Hepçözer'in dedektiflik bürosunda çalışacaktır. Ama Mustafa'nın sevinci uzun sürmez. İstanbul'un, Süleymaniye Camisi, Yerebatan Sarayı, Galata Köprüsü gibi önemli anıtlarına, hatta Manisa'daki Spil Dağı'na acayip şeyler olunca, ikili önce çaresiz kalır. Hırsızların akıl almaz planı, kentnin tarihsel dokusunu, değerli kültür mirasını tehdit ederken, ikili kolları sıvar. Elif ve teyzesinin de yardımıyla araştırmaları derinleştikçe, şaşırtıcı gerçekler gün yüzüne çıkacaktır...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Mustafa, Ömer Amca ile ilgili nasıl bir ilk izlenim ediniyor; Ömer Amca neden gözüne dedektif gibi görünmüyor? Dedektif ne iş yapar; hangi konularda çalışır? Polisten farkı nedir?
- 2- İsmi James Bond olan birini nasıl hayal edersiniz? Mustafa, uçaktan inen James Bond'u görünce neden hayal kırıklığına uğruyor?
- 3- Yerebatan Sarayı'nda neler Mustafa'yı şaşırtıyor; bu sarayla ilgili neler öğreniyor? Siz Yerebatan Sarayı'nı gördünüz mü; izlenimleriniz neler? Buradaki Medusa başının hikâyesi ne; neden yan duruyor?
- 4- Kompleks ve külliye ne anlama geliyor? Sizce James Bond gibi bir yabancı, nasıl oluyor da bizim anıtsal yapılarımızı bizden daha iyi biliyor?
- 5- Bekçi, Süleymaniye Camisi ve Mimar Sinan'la ilgili neler anlatıyor? Kubbe neden çalınmış olabilir?
- 6- Manisa'daki Spil Dağı'nın özelliği ne; Cavit Amca, Manisa adının nereden geldiğini söylüyor? Ömer'in polis babası ve ekibinin eski eser hırsızlıklarını araştırmak için ellerinde hangi ipuçları var?
- 7- Sabıka dosyası nedir? Neye dayanarak Veli Uzunelli'den şüpheleniyorlar? Veli'yle ilgili kimlerden ne tür bilgiler topluyorlar? Mustafa'nın polis babası Veli konusunda neleri araştırıyor; nasıl bir sonuca ulaşıyor? Acar Tezkaçar kim?
- 8- Çiçekçi kız ekibe nasıl yardımcı oluyor; Ömer Abi ile ilişkisi ne? Veli'nin Acar'la konuşma kaydından ne öğreniyorlar? Mustafa'nın Galata Köprüsü'ndeki balıkçılarla ilgili gözlemi, ekibin neyi anlamasını sağlıyor?
- 9- Süleymaniye Camisi'nin bekçisinin duyduğu ses ve İngiltere'de çalınan helikopter nasıl birbiriyle ilişkilendiriliyor? Mustafa'nın babası, Galata Kulesi için hangi önlemleri aldırıyor?
- 10- Elif ve teyzesi Özden hikâyeye nasıl katılıyor? Haklarında neler öğreniyorsunuz? Özden Abla gizemin çözülmesi için ne tür bilgiler veriyor? Kubbe, saray ve köprünün nerelerde saklanabileceğini düşünüyor?
- 11- Çalınan kültür miraslarının bulunması süreci, Mustafa'nın, babasının ve Ömer Abi'nin yaşamını nasıl etkiliyor; neler deneyimliyorlar?

- 12- Dedektif yardımcısı olarak Mustafa, işin uzmanlarına nasıl katkıda bulunuyor? Dedektiflik için yetenekli olduğu söylenebilir mi? Siz kendinizi dedektiflik konusunda nasıl görürsünüz; yatkın mısınız?
- 13- Çalınanları arama sürecinde hangi yöntemler ve araçlar kullanılıyor? Bu araçların olmadığı 100 yıl önceki dönemlerde benzer araştırmalar sizce nasıl yapılıyordu?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Resimleme:** Mustafa araştırma gereği, Ömer Abi ve James Bond'la birlikte, İstanbul'da Taksim'den başlayarak çeşitli semtlere gidiyor. Herkes bu yerlerden istediği birinin, kendine özgü unsurlarıyla birlikte resmini yapsın. Örnek: Taksim Meyda'nında çiçekçiler, Kabataş'ta mısırcı, Galata Köprüsü'nde balık tutanlar, Mısır Çarşısı'nda baharatçılar, vapurda martılar vb. Bu resimlerle "Konuşan İstanbul" sergisi oluşturulsun. Sergiyi gezenler istedikleri resmin altındaki kâğıda beğenilerini gösteren bir işaret koysun. Sergi sonunda en çok beğeni toplayan resimler yıl sonu sergisine taşınısın.
- **Araştırma:** Öğrenciler gruplara ayrılısın. Bazı gruplar edebiyatta, diğerleri de sinemadaki ünlü dedektif karakterleri araştırınsın. Bu karakterlerin hangi roman ve filmlerde yer aldığını, özelliklerini, çalışma alışkanlıklarını, farklılıklarını, neden sevildiklerini inceleyerek kısa sunumlar hazırlasınlar. Video, fotoğraf gibi görsellerle zenginleşecek sunumlar aracılığıyla dedektiflik konulu roman ve film arşivi oluşturulsun.
- **Pano:** Hikâyede kubbesi çalınan Süleymaniye Camisi'ni sınıfça araştırın. Kimin, ne zaman yaptırdığını, mimarını ve mimari özelliklerini, kültür mirası olarak değerini öğrenin. Görselleriyle birlikte sınıfta oluşturacağınız "Kültürel Miraslarımız" panosunda sergileyin.
- **Sunum:** Herkes, İstanbul'un hikâyede adı geçen Yerebatan Sarayı, Galata Kulesi, Galata Köprüsü, Kız Kulesi gibi anıtsal yapılarından gezdiği ya da gezmek istediği biriyle ilgili bir kısa bir tanıtıcı sunum hazırlasın. Mümkünse mekânda çekilmiş fotoğraflarını da görsellere ekleyebilecekleri bu renkli sunumlar sayesinde herkes bu önemli anıtlar hakkında bilgi edinsin.
- **Karikatür:** Herkes romandaki karakterlerden istediği birinin en dikkat çekici yönünü vurgulayan karikatürünü yapsın. Karikatürler "İstanbul'u Çalıyorlar!" köşesinde sergilensin.
- **Gezi:** Kanalları ve gondollarıyla ünlü Venedik kentine sanal bir gezi düzenleyin. Bu tur için internetteki <https://youtu.be/XUkxumZ-kWk> ya da <https://youtu.be/P2lkgam-NM> benzeri videolardan yararlanabilirsiniz. Bu sanal gezi sırasında birkaç gönüllü öğrenci, Venedik kentinin özellikleriyle ilgili bilgi veren rehber rolünü üstlensin.
- **Yarışma:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılısın. Her grup diğerlerine sormak üzere dünyanın herhangi bir yerindeki bir kültür miras alanı ya da anıt eserle ilgili bilgi edinsin. Her grup, soru sahibine (en fazla) 5 soru sorarak bir kültür mirasını bulmak zorunda kalsın. Bilen grup üst tura çıksın. İki tur sonunda iki kültür mirasını doğru tahmin eden grubun üyelerine sembolik armağanlar verilsin.
- **Oyun:** Öğrencilerden 4-5 kişi, oyun kurucu ekip olarak ayrılısın. Bu ekip, öğretmen dışında kimsenin bilmediği bir nesneyi okulda bir yere saklasın. Oyun kurucu ekip, nesneye giden yolu gösteren izlere ait yönlendirmeleri birkaç aşamalı olarak kurgulasın. Saklı nesneyi arayanlar, buldukları her hedefle bir sonrakine doğru iz sürsün. Böylece adım adım hedefe ulaşan öğrenciler, saklı nesneyi ortaya çıkarsınlar. Bakalım, hem oyun kurucular hem de iz sürücüler aklını nasıl kullanacak?
- **Yazma:** Bulduğunuz il ya da ilçenin yüksek bir noktasından uçup aşağı doğru süzüldüğünüzü hayal edin. Aşağıdaki semtlerde neler gördüğünüzü, hangi anıtların bulunduğunu, insanların neler yaptığını adeta görüyormuş gibi yazarak anlatın. Bakalım, kimlerin hayali daha güçlü? Bu çalışmayı mümkünse "İstanbul Kanatlarımın Altında" filminden, kanatlar takarak Galata Kulesi'nden Üsküdar'a uçan Hezarfen Çelebi'yle ilgili bölümleri izleyerek geliştirin.